

Verslag netwerkbijeenkomst 14 december 2023

Op 14 december organiseerde het ANE een dynamische netwerkbijeenkomst met als centraal thema het belang van bondgenootschap in ons netwerk. Dini Glas opende de dag met een hartelijk welkom en besprak samen met Berend de Groote waarom ervaringskennis juist nú onmisbaar is voor het overbruggen van de kloof tussen systeemstructuren en de Amsterdammers.

De middag begon met een paneldiscussie met stemmen zoals Jeroen Groen van onderzoeksbureau Meetellen en Patrick Theunissen van Buurtteams Bondgenoten, die benadrukten hoe ervaringsdeskundigheid kan leiden tot begrip en actie binnen de sociale sector. Andre van Vught van Stichting Samen Vooruit deelde inzichten over het opleiden van vertrouwenspersonen in de Indische Buurt, die laten zien hoe belangrijk het is om geleefde ervaring in te zetten in buurtondersteuning.

De presentatie van de WAM!-campagne hield de energie hoog en was een mooi pleidooi voor een cultuuromslag richting Welkom, Aansluiten en Maatwerk in het gehele Amsterdamse sociale domein. Wat deze oproep tot actie bepleit? Ga de dialoog aan, sluit je aan bij de WAM!-beweging, en grijp de kans om jezelf te laten zien als bondgenoot!

Tijdens de workshops verdiepten de deelnemers zich in allerlei onderwerpen, zoals gelijkwaardige kansen op de werkvloer en participatief onderzoek, waarbij de focus lag op het realiseren van daadwerkelijke impact en co-creatie met diegenen die de behoeften van Amsterdammers het beste kennen.

Erken ervaringskennis met een skillspaspoort

De workshop 'Skillspaspoort', gegeven door Hans Cremers en Marc Räkera, behandelde de noodzakelijke erkenning en documentatie van vaardigheden die worden verkregen door in het leven opgedane ervaringen. In een skillspaspoort wordt niet alleen meegenomen wat je door opleiding en werkervaring aan competenties hebt opgebouwd, maar ook wat je ervaringen in je leven aan competenties hebben opgeleverd – gekoppeld aan een voorstel voor een proefproject om deze kennis formeel te erkennen. Afgesproken is dat er een proef wordt gedaan met een tiental ervaringsdeskundigen, zodat duidelijk wordt hoe het skillspaspoort werkt en wat het oplevert. Zodra hierover meer bekend is laten we het weten!

Vertrouwenspersonen

Meer succesverhalen volgden binnen de workshop van Stichting Samen Vooruit over het bevorderen van zelfredzaamheid in de Indische Buurt, wat inspiratie opwekte om de lessen die daaruit werden geleerd zelfstandig toe te passen.

Inmiddels zijn er dankzij dit project zo'n zeventig personen actief als vertrouwenspersoon. Deze vrijwilligers merkten niet alleen dat mensen die bij hen aanklopten wantrouwend stonden tegenover de reguliere organisaties, maar ook dat

zijzelf vaak met wantrouwen bekeken werden. Daarom is in de Indische buurt een zogeheten 'tussenruimte' gecreëerd waar professionals en vrijwilligers elkaar ontmoeten. Daar leerden ze elkaar kennen, zodat het wantrouwen minder werd en de onderlinge omgang verbeterde. Naast een ontmoetingsplek, biedt de tussenruimte een moment om bepaalde onderwerpen samen op een gestructureerde manier te kunnen bespreken. De aansluiting tussen formele organisaties en vertrouwenspersonen is daardoor beter geworden.

Een ander aandachtspunt dat werd benoemd, is dat vertrouwenspersonen vaak een tomeloze inzet hebben. De ondersteuning van Stichting Samen Vooruit kan helpen voorkomen dat die inzet ten koste van de vertrouwenspersonen zelf gaat.

Amsterdam inclusief

De workshop 'Echt Inclusief' door Jette Bolle en Eric Groot Kormelink, bracht de essentiële rol van ervaringsdeskundigen bij het creëren van een meer inclusieve stad aan het licht.

Deze workshop begon interactief. Deelnemers moesten raden wie van de twee workshopbegeleiders het vaakst met het openbaar vervoer gaat, het meest werkt, het vaakst naar concerten gaat en wie de meeste vragen krijgt over beperkingen. Jette heeft een onzichtbare beperking en Erik een zichtbare. Jette is meer aan het werk ermee en fietst op een elektrische fiets omdat ze niet goed met openbaar vervoer kan reizen. Voor Erik is openbaar vervoer juist wel een uitkomst.

Volgens de Verenigde naties heeft gemiddeld 1 op de 5 mensen een beperking. En dat aantal neemt toe vanwege de vergrijzing. Er zijn ongeveer 100.000 laaggeletterden in Amsterdam. Dat is ook een fikse beperking, die meestal niet zichtbaar is. In de participatieverordening van de gemeente, waarin inspraak van de burgers is geregeld, is er veel aandacht voor ervaringsdeskundigheid. De vraag is niet 'wat heb je?' Maar: 'Wat heb je nodig?'

Een tip voor het organiseren van bijeenkomsten: een persoon aanstellen die verantwoordelijk is voor de toegankelijkheid en dit als uitgangspunt heeft bij het kiezen van een ruimte om bij elkaar te komen. Een aanspreekpunt voor mensen met issues - zichtbaar of onzichtbaar. Ook is het slim om iemand met een beperking te vragen wat hij/zij ervan vindt als je een bijeenkomst organiseert - is de ruimte toegankelijk genoeg?

Soms zijn er ook tegenstrijdige beperkingen. Conclusie: we doen wat we kunnen, en kunnen altijd leren van elkaar als we vragen stellen en luisteren.

Armoede en emotie

De workshop over armoede en emotie door Henna Kappar, was een gesprek over de noodzaak om aandacht te besteden aan de emotionele kant van armoede. Als je in armoede leeft, zijn er zoveel momenten waardoor je geraakt wordt. Bijvoorbeeld

omdat je je iets niet kan veroorloven, of omdat je op een onprettige manier aangesproken wordt door anderen.

Deelnemers aan de workshop wisselden ervaringen uit, en wat in ieder geval duidelijk werd was dat als je armoede wilt bestrijden, je beleid niet moet centraliseren maar juist onderop moet beginnen. De doelstelling hoort te zijn dat we iedereen helpen die dat nodig heeft, en wel direct.

De groep die deelnam aan deze workshop heeft afgesproken om in het nieuwe jaar nogmaals bij elkaar te komen, zodat de training die Henna ontwikkeld heeft zich verder kan ontwikkelen.

Iedereen een gelijke kans op werk

Djogeeta Hiralall en Berend de Grootte gaven een workshop over de zogeheten 'Community of Practice'.

De afdeling Werk, Participatie en Inkomen (WPI) van de gemeente Amsterdam is gestart met een meerjarig onderzoekstraject samen met andere gemeenten en Divosa. Daarvoor hebben zij vanaf het begin mensen met een uitkering en ervaringsdeskundigen betrokken om ervaringskennis mee te nemen in het onderzoek. De bedoeling van het onderzoek is om te ontdekken op welke wijze professionals beter in staat zijn om samen met mensen die een uitkering hebben een manier te vinden om te kunnen werken.

Bijzonder is dat dit onderzoek (dat uit verschillende onderdelen bestaat, zoals cliëntparticipatie en de cliënt centraal) in een community of practice plaatsvindt, wat betekent dat mensen met ervaringskennis, professionals en onderzoekers samenwerken om de voortgang van het onderzoek te bespreken. Vanuit Amsterdam nemen nu vijf mensen met ervaringskennis deel (vanuit andere steden hooguit één, daar kost het nog wat moeite om ervoor te zorgen dat ook mensen met ervaringskennis deelnemen). Aanwezigen waren benieuwd in hoeverre er sprake is van een gelijkwaardige deelname.

De mensen uit Amsterdam komen regelmatig bij elkaar om bijeenkomsten voor te bespreken.

Participatief onderzoek met Meetellen

De workshop over de werkwijze van onderzoeksbureau Meetellen, gegeven door teamleden van het bureau, was een gesprek over de manier waarop Meetellen participatief onderzoek vormgeeft in het sociaal domein. Het team bestaat zowel uit mensen met ervaringskennis en onderzoekservaring als professionele onderzoekers. Samen met de mensen waarover het onderzoek gaat, bepalen zij vanaf de start van een onderzoek wat de opzet daarvan is, welke vragen er gesteld worden en op welke manier dit gebeurt. Daardoor is de kans een stuk groter dat veel meer verschillende mensen gehoord worden dan in regulier onderzoek, en kan het onderzoek beter aansluiten bij de mensen waarover het gaat.

Het enthousiasme en de inspiratie van al die verschillende uitwisselingen waren voelbaar, en dat leidde tot levendige discussies die nog doorgingen tijdens de afsluitende borrel.

Laten we de genomen stappen en de reis vieren, terwijl we ons blijven inzetten om actieve bondgenoten te zijn. We zijn er trots op om deel uit te maken van deze beweging naar een inclusiever, begripvoller en mensgerichter Amsterdam!